[2023] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.

ਲੋਕ ਪ੍ਰਹਾਰੀ

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2020 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 1141)

27 ਮਾਰਚ, 2023

[ਡਾ. ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ., ਪੰਮੀਯੰਤਮ ਸ੍ਰੀ ਨਰਸਿਮ੍ਹਾ ਅਤੇ ਜੇ.ਬੀ. ਪਾਰਦੀਵਾਲਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ, 1961 - ਨਿਯਮ 39-ਏਏ - ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 - ਉਪ ਧਾਰਾ 59, 94 ਅਤੇ 128(1), ਐਕਟ 2003 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ - ਆਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ। 39-ਏਏ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਨਿਯਮ 39-ਏਏ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਕਲਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। 80(4), ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 123 ਦੇ ਵੀ ਉਲਟ ਹੈ - ਆਯੋਜਿਤ: ਕੁਲਦੀਪ ਨਈਅਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵੋਟਿੰਗ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭੌਤਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਬੈਲਟ ਦੁਆਰਾ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਨੂੰ ਖੁੱਲੇ ਬੈਲਟ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਬੈਲਟ ਦਿਖਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ, ਜੋ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ - ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਓਪਨ ਬੈਲਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ "ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਤੇ ਸਭ ਲਈ ਖੁੱਲਾ" ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਲਈ ਵੋਟਰ ਨੇ ਵੋਟ ਪਾਈ ਹੈ - ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਦਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਮੂਲ ਆਧਾਰ, ਇੱਕ ਖੁੱਲੀ ਵੋਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਕ੍ਰਾਸ-ਵੋਟਿੰਗ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ - ਇਸ ਲਈ , ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਲੋਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਐਕਟ, 1951 – ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਪਰਿਵਰਤਨ - ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ - ਰੱਖੀ ਗਈ: ਪਰਿਵਰਤਨ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਲਈ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਦਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵੋਟਰ ਹਨ - ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ - ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਸੰਸਦ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲਈ ਲੋੜਾਂ ਵੈਧ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ

ਆਯੋਜਿਤ: **ਚੋਣ ਨਿਯਮ** 1961 **ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਨਿਯਮ** 39- ਏ ਏ

1. ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲੇ ਮਤਦਾਨ ਦੁਆਰਾ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਤਰਕ ਦੀ ਜਾਂਚ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਕੁਲਦੀਪ ਨਈਅਰ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਵੋਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਬੈਲਟ ਦੁਆਰਾ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਖੁੱਲੇ ਬੈਲਟ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਬੈਲਟ ਦਿਖਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵੋਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਓਪਨ ਬੈਲਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ "ਇੱਕ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ" ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਹੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਵੋਟਰ ਕੋਲ ਹੈ। ਵੋਟ ਪਾਓ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਦਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਮੂਲ ਆਧਾਰ, ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਵੋਟਿੰਗ ਲਈ, ਕ੍ਰਾਸਵੋਟਿੰਗ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। [ਪਾਰਾ 11, 12][362-EG; 363-ਬੀ-ਸੀ]

2. ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ, ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੋਟਿੰਗ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਇਹ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵੋਟ ਕਿਵੇਂ ਪਾਈ ਹੈ, ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ "ਹਲਕਾ-ਅਧਾਰਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ" ਦੀ ਧਾਰਨਾ "ਅਨੁਪਾਤਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ" ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। "ਅਨੁਪਾਤਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ" ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵੋਟਰ ਪਾਰਟੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਓਪਨ ਬੈਲਟ ਦੀ ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੋਹਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਾਸ-ਵੋਟਿੰਗ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ. [ਪੈਰਾ 13][363- ਈ - ਜੀ]

1951 **ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ** 33 **ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ**

3. ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,

ਉਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵੋਟਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਵੈਧ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਲਈ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 18 ਅਤੇ 19] [365-ਡੀ-ਈ]

ਕੁਲਦੀਪ ਨਈਅਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ [2006] 5 ਪੂਰਕ ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1- 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।
ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ
[2006] 5 ਪੂਰਕ ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1 ਪੈਰਾ 11 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2020 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ.1141।

(ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ)
ਐਸ.ਐਨ. ਸ਼ੁਕਲਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਇਨ-ਵਿਅਕਤੀ
ਕੇ ਐਮ ਨਟਰਾਜ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਅਰਧੇਂਦੁਮੌਲੀ ਕੁਮਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਰਜਤ ਨਾਇਰ, ਸ਼ੈਲੇਸ਼ ਮਡਿਆਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇਸਮੁਖ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਚੀ ਗੌਰ ਨਰੂਲਾ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਮਿਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਦੀਪੇਸ਼ ਸਿਨਹਾ, ਐਮ. , ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਾਕਸ਼ੀ ਉਪਾਧਿਆਏ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਪਰਨਾ ਸਿੰਘ, ਆਦਰਸ਼ ਉਪਾਧਿਆਏ, ਅਸ਼ੀਸ਼ ਮਾ ਦਾਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੁਭਾ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਅਮਨ ਪਾਠਕ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੱਲਵੀ ਕੁਮਾਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੰਨਿਆ ਸਾਹੂ, ਐਡਵ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਡੀ.ਆਰ. ਧਨੰਜਯਾ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ

1. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲੋਕ ਪ੍ਰਹਾਰੀ, ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ 1860 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੇ ਵਾਇਰਸਾਂ ਲਈ ਦੋ ਖਾਸ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:
(i) ਚੋਣ ਨਿਯਮ 1961[1] ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ ਨਿਯਮ 39- ਏਏ; ਅਤੇ
(ii) ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ 1951[2] ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ

[1] "1961 ਨਿਯਮ"
[2] "1951 ਐਕਟ"

2. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 80 ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 80(1)(ਬੀ) ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ "ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦੋ ਸੌ ਅਠੱਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ"। ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ 80 ਦੀ ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਪਾਤਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕਲੇ ਤਬਾਦਲੇਯੋਗ ਵੋਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਛੇਦ 171(3)(ਡੀ) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

3. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 1951 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ, ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੋਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਗੁਪਤ ਮਤਦਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 2003 ਦੇ ਐਕਟ 40 ਦੁਆਰਾ, 1951 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 59, 94 ਅਤੇ 128(1) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਖੁੱਲੀ ਮਤਦਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੀਟ ਜਾਂ ਸੀਟਾਂ ਭਰਨ ਲਈ ਚੋਣ ਖੁੱਲੇ ਬੈਲਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 94 ਜੋ ਵੋਟਿੰਗ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਵੋਟਿੰਗ ਖੁੱਲੇ ਬੈਲਟ ਦੁਆਰਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 128(1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵੀਸੋ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

4. 1961 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 39- ਏਏ 27 ਫਰਵਰੀ 2004 ਦੀ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਯਮ 39- ਏਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:
"39 ਏਏ. ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ। -(1) ਨਿਯਮ 39ਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਇੱਕ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਬੈਲਟ ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਆਗਿਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵੋਟਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਕਿਸ ਨੂੰ ਪਾਈ ਹੈ: ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਵੋਟਰ ਆਪਣੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ

[3] ਆਰਟੀਕਲ 80 ਦੀ ਧਾਰਾ (2)

ਦਿਖਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਹੇਠ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਜਾਂ ਪੋਲਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਪਸ ਲਏ ਗਏ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਨਾਲ ਤੋਂ (8) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਬੈਲਟ ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (5) ਅਧੀਨ ਕਾਗਜ਼ ਵਾਪਸ ਲਏ ਗਏ ਸਨ।

(2) ਹਰੇਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ, ਜਿਸਦਾ ਮੈਂਬਰ ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵੋਟ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਪ ਨਿਯਮ (1) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਫਾਰਮ 22 ਏ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗਾ।
(3) ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪੋਲਿੰਗ ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਉਲਟ।"

5. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨਿਯਮ 39-ਏਏ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ (i) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 80(4) ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ; (ii) ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ; ਅਤੇ (iii) 1951 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 123(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ।
6. ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਐਸ ਐਨ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਸ੍ਰੀ ਕੇ ਐਮ ਨਟਰਾਜ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

7. ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 39-ਏਏ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਐਸ ਐਨ ਸ਼ੁਕਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

8. ਸਪੁਰਦਗੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਨਿਯਮ 39- ਏਏ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਿਯਮ 39-ਏਏ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੋਟਰ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵੋਟਰ ਨੇ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਕਿਸ ਨੂੰ ਪਾਈ ਹੈ। ਬੈਲਟ ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵੋਟਰ ਆਪਣੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਦਿਖਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਪੋਲਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (6) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 39 ਏ ਦੇ ਤੋਂ (8) ਤੱਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪ ਨਿਯਮ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

9. ਨਿਯਮ 39 ਏ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (6) ਤੋਂ (8) ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ:
"(6) ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਇਸਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ "ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ: ਵੋਟਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ" ਸ਼ਬਦ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰੇਗਾ।

(7) ਸਾਰੇ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਬਦ "ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ: ਵੋਟਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ" ਦਰਜ ਹਨ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਕਵਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ "ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ: ਵੋਟਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ" ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੇ ਹੋਣਗੇ।

(8) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਜਿਸ ਲਈ ਇੱਕ ਵੋਟਰ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਪ ਨਿਯਮ (5) ਅਧੀਨ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਵੋਟ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਗਿਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਨਿਯਮ 39 ਏ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (6) ਤੋਂ (8) ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਇਸ 'ਤੇ ਇਕ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

10. ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਵੋਟਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 80(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਦੇਵੇਗਾ।

11. ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਸਟੇਟਸ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਬੈਲਟ ਰਾਹੀਂ ਵੋਟਿੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰਕ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਲਦੀਪ ਨਈਅਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ[4] ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਸਭਾ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਬੈਲਟ ਦੁਆਰਾ ਵੋਟਿੰਗ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਬੈਲਟ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਬੈਲਟ ਦਿਖਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"439. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ, ਵੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਬੈਲਟ ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵੋਟਰ ਕਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੋਟਰ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਦਿਖਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

[4] (2006) 7 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 1

ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਵੋਟਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਵੋਟਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਮਜਬੂਰੀ ਹੈ।

12. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਓਪਨ ਬੈਲਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜੋ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ "ਇੱਕ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ" ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਹੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਵੋਟਰ ਨੇ ਵੋਟ ਪਾਈ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਦਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਮੂਲ ਆਧਾਰ, ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਵੋਟਿੰਗ ਲਈ, ਕਰਾਸ-ਵੋਟਿੰਗ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:
"451. ਇਹ ਭੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਸਾਡੇ ਸੰਸਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਸਦ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟਰ ਜ਼ਮੀਰ ਨਾਲ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ, ਪਾਰਟੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਰਾਸ-ਵੋਟਿੰਗ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਵੋਟਿੰਗ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ. ਇਸ ਨਾਲ ਗਲਤ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪਾਰਟੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਅੰਗ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। "

13. ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ, ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੋਟਿੰਗ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਇਹ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵੋਟ ਕਿਵੇਂ ਪਾਈ ਹੈ, ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ "ਹਲਕਾ-ਅਧਾਰਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ" ਦੀ ਧਾਰਨਾ "ਅਨੁਪਾਤਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ" ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। "ਅਨੁਪਾਤਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ" ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵੋਟਰ ਪਾਰਟੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਲਈ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਖੁੱਲੇ ਮਤਦਾਨ ਦੀ ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੋਹਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਾਸ-ਵੋਟਿੰਗ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"461. ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ, ਵੋਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਹਰੇਕ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਮੈਂਬਰ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ

ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਤਬਦੀਲੀ ਜੋ ਇਸ ਅਯੋਗ ਸੋਧ ਕਾਰਨ ਆਈ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਵਿਧੀ ਵਜੋਂ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਏਗੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਲਟ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿ-ਮੌਜੂਦ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਸਿੱਧੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਲਟ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। "

14. ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਨਿਯਮ 39- ਏਏ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਸ੍ਰੀ ਐਸ ਐਨ ਸ਼ੁਕਲਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਦੀ ਮੁੜ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵੋਟਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਬੈਲਟ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਬੈਲਟ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਉਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

15. ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਕੈਨਵਸ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ, ਸਾਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

16. ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਕ ਸਾਧਨ ਉਸੇ ਅੰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਨਿਯਮ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਜਾਂ ਰੋਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ ਇਸਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬੈਲਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵੋਟਰ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵੋਟਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ 'ਤੇ ਬੋਝ ਪਾ ਕੇ ਵੋਟ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। . ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਚੋਣ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਾਸ-ਵੋਟਿੰਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਚੁਣੌਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

17. ਦੂਜੀ ਚੁਣੌਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ 1951 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ। ਸੈਕਸ਼ਨ 33 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1), ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਿਵਸਥਾ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"33. ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੈਧ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਲਈ ਲੋੜਾਂ-
(1) ਧਾਰਾ 30 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੁਆਰਾ, ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਗਿਆਰਾਂ ਵਜੇ ਅਤੇ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 31 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਭਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਵਜੋਂ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲਈ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵੋਟਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ।"
18. ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵੋਟਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

19. ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਵੈਧ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਲਈ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

20. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
21. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ
(ਸਹਾਇਤਾ: ਮਹਿੰਦਰ ਯਾਦਵ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Pallav

PALLAV THAKUR ADVOCATE